

Výbavička na krst



Narodenie dieťaťa – príchod nového člena do rodiny je očakávanou radostnou, ale i starostlivo plnou udalosťou.

Ženy do polovice 20. storočia rodili doma, začiatkom 20. storočia v kúte izby, v posteli ohradenej bohato zdobenou kútnou plachtou. Bábätko pred pokrstením nesmeli vyniesť z domu, aby ho bosorky neuniesli, dokonca do krstu nesmeli ostať samotné ani v dome, aby ho bosorky nevymenili. Termín krstu preto neodďaľovali, konal sa 2-3 dni po narodení dieťaťa - cez týždeň po omši, v nedeľu po litániách. Dieťa na krst niesla kmotra, matku zastupovala pôrodná baba. Krstná mať obdarovala svoje „krstňa“ ešte v kostole za oltárom – vsunula mu do vankúšika svätý obrázok a peniaz, alebo chlapcovi peniaz, dievčatku náušničky.

Návrat domov s pokrsteným dieťaťom sa oznamoval rodine slovami: „Pohana sme odniesli, kresťana sme priniesli“, alebo “Nesieme kresťana za pohana“.

Krst – vstup dieťaťa do kruhu kresťanov - bol dôležitou udalosťou, preto i jeho oblečeniu venovali veľkú pozornosť. Výbavičku na krst prichystala matka alebo krstná mama. Dieťa oblekli do košieľky, reklíka, plienok, na hlavu mu dali čepček, zavili ho do vankúšika a zakryli

„plachetkou“ – väčšinou hodvábnym ručníkom. Na zápästie proti urieknutiu mu uviazali červenú stužtičku.

Predmetom mesiaca máj je práve takáto výbavička na krst pre chlapčeka. Pozostáva z bledomodrej košielky, tylového reklíka a z čepčka. Košielka je ušitá z bledomodrého šifónu s malým krčným výstrihom a s dlhými rukávami, vzadu rozstrihnutá. Reklík má podobný strih, je zhotovený z bieleho tylu, okolo krku a na rukávoch zdobený čipkou. Na hrudi je vytvorené ozdobné sedielko s čipkami, zámikmi a ružou vytvorenou z lesklej bielej stužky. Viazá sa vzadu na stužky.

Aj čepček je zdobený čipkami, zámikmi, veľkou ružou zo stužky a je podšitý bledomodrým šifónom – materiálom košielky.

Táto výbavička na krst pochádza z 10. rokov 20. storočia z rodiny zámožného gazdu v Palárikove.

Helena Gudmonová